

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΤΩΝ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο 4 Μαρτίου 2023

1. Ενώ η Καικιλία, η σύζυγος του Μετέλλου, επεδίωκε την εμφάνιση γαμήλιου οiwονού για την κόρη της αδερφής της σύμφωνα με τα αρχαία (πατροπαράδοτα) ήθη, η ίδια δημιούργησε οiwονό. Γιατί μια νύχτα σε κάποιο μικρό ιερό, καθόταν για πολλή ώρα μαζί με την κόρη της αδερφής της και περίμενε μέχρι να ακουστεί κάποια φωνή που να ανταποκρινόταν στο σκοπό (για τον οποίο ήταν εκεί). Στο τέλος η κοπέλα, κουρασμένη από την πολλή ορθοστασία, ζήτησε από τη θεία της να της παραχωρήσει για λίγο τη «θέση της». Τότε η Καικιλία είπε στην κοπέλα: «εγώ ευχαρίστως σου παραχωρώ τη θέση μου».

.....

Ούτε η φτώχεια ούτε ο πόνος εμποδίζουν τον σοφό, ούτε αυτά τα πράγματα τα οποία βγάζουν από τον δρόμο τους τους άπειρους και τους γκρεμοστακίζουν. Εσύ πιστεύεις ότι εκείνος καταβάλλεται από τις συμφορές; (Αντίθετα) τις χρησιμοποιεί! Ο Φειδίας δεν ήξερε να κάνει αγάλματα μόνο από ελεφαντόδοντο· έκανε (αγάλματα) και από μπρούντζο. Αν πήγαινες σ' εκείνον μάρμαρο, αν του πήγαινες κάποιο ευτελέστερο υλικό, θα έκανε τέτοιο, όσο μπορούσε να γίνει πιο τέλειο από εκείνο το υλικό.

2. 1-δ 2-ε 3-α 4-γ 5-β

3. αρματολός-armatus βουλευτικός – voluntati σολίστας – solus
ισθμός – ire πρόεδρος - circumsedisti

4. i) uxoris-uxori-uxorum-uxoribus

filiae-filiae-filiarum-filiis/filiabus

simulacri-simulacro-simulacrorum-simulacris

rei-rei-rerum-rebus

agminis-agmini-agminum-agminibus

ii) ea illa quae

eius illius cuius

ei illi cui

eam illam quam

-

-

-

ea illa qua

iii) longi-lognioris-longissimi
boni-melioris-optimi

5. i) fit nonvult
fiebat nolebat
fiet nolet
factus est noluit
factus erat noluerat
factus erit noluerit

ii) petit rogat
petebat rogabat
petet rogabit
petivit rogavit
petiverat rogaverat
petiverit rogaverit

scit iudicetur
sciebat iudicaretur
sciet -
scivit iudicatus sit
sciverat iudicatus esset
sciverit -

iii) dic
dicite
dicito
dicito
dicitote
dicunto

iudica
iudicate
iudicato

iudicato

iudicatote

iudicanto

6. i) Dum more prisco omen nuptiale petit filiae sororis: Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, που εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο **dum** και εκφέρεται με οριστική γιατί μας ενδιαφέρει από καθαρά χρονική άποψη, χρόνου Ενεστώτα ανεξάρτητα από το χρόνο της κύριας πρότασης. Δηλώνει το σύγχρονο και συγκεκριμένα μια συνεχιζόμενη πράξη στη διάρκεια της οποίας συμβαίνει μια άλλη πράξη (λατινισμός του **dum**). Συντακτικά λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου.

ut C. Marius quam celerrime hostis iudicavetur: Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση. Εισάγεται με τον καταφατικό σύνδεσμο **ut** και εκφέρεται με υποτακτική όπως όλες οι τελικές γιατί το περιεχόμενό της είναι κάτι το επιθυμητό, χρόνου παρατατικού (**iudicaretur**), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (**coegerat**). Δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν. Ισχύει η ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων – συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση. Συντακτικά λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού.

cum Sulla minitans ei instraret: Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εισάγεται με τον ιστορικό – διηγηματικό σύνδεσμο **cum** ο οποίος υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση κύριας με δευτερεύουσα πρόταση, δημιουργεί μια σχέση αιτίου – αιτιατού. Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί είναι φανερός ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου. Χρόνου παρατατικού (**instaret**), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (**dixit**) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν. Συντακτικά λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου.

ii) si marmor illi obtulisses: Δευτερεύουσα επιρρηματική υποθετική πρόταση. Εισάγεται με τον καταφατικό σύνδεσμο **si**.

Υπ.: **si marmor illi obtulisses (si+υποτ. Υπερσυντ.)**

Απ.: **fecisset (υποτακτική υπερσυντελικού)**

Είδος: β' είδος υπόθεση αντίθετη στο πραγματικό στο παρελθόν

α) Υπ.: **si marmor illi obfers**

Απ.: **facit**

Είδος: ανοικτή υπόθεση στο παρόν

β) Υπ.: **si marmor illi obferas**

Απ.: **faciat**

Είδος: υπόθεση πιθανή – δυνατή στο παρόν – μέλλον

7. i) uxor: παράθεση στο **Caecilia**

nocte: αφαιρετική του χρόνου στο **persedebat**

standi: γενική αντικειμενική στο **mora**

loco: αντικείμενο στο **cederet**

ex ebores: εμπρόθετος προσδιορισμός της ύλης στο **facere**

ii) Mea sedes tibi libenter a me ceditur.

iii) Simul urbem occupavit

Cum urbem occupavisset